

ալ կողմնորոշեցան և Պախալ Սահակի ալ
չարաչար վերադարձուցանաւ:

Մայիս 18. Գրգըշա գիւղէն 7 հայեր
կառավարութիւնն հրամանով զօրքերին հա-
մար քաղաք ցորեն բերած ժամանակ բոլոր-
վին կը կողպուտին քուրդերէն:

Վզգեան Սարգիսն ալ Գործոտէն քաղաք
եկած ժամանակ կը կողպուտուի:
Նոյն օր. Այսօր քուրդեր Այդեան
սիւսուած անթիւ չարութիւններ զօրծեցին
ժամագործ պ. Մարգար իւր տունին առջև
կեցած ժամանակ կողպուտեցին. նոյնպէս և
մի հայագի բողբոջական Արարիկ ճանապար-
հին վրա:

Գարձեալ Արարիկ ճանապարհին վրա Տ.
Յարութիւնեան Մ. Համբարձումի ետեւէն վա-
զեալ, նիզակով կը գարնէն. որչա՞հասնէր
ճակիէն գատ ուրիշ վնաս չը լինիր: Այդ
վայրկեանին Տ. Յարութիւնեան մի տունի
գուռ բաց տեսնելով, ներս կը նետուի և
գուռն փակելով կամրոցուէն: Այսպէս կա-
զատի կողպուտուի:

Քուրդեր քաղաքին մէջ այսօր մի թղթա-
դրամ փոխել համար վէճ կը հանեն և 30-էն
աւելի պատուաւոր անձեր կը ծեծեն այդ
պատուաւորով:

Մայիս 19. Քուրդեր Մանտան և Ձուռա-
տան գիւղերի նախիր բոլորովն տարին: Պո-
ղազքէտէն և Աղարե գիւղերէն ալ 70 եղ յա-
փառակցին:

Նոյն օր. ձանիկ գիւղի բնակիչներն
քուրդերին արած բարբարոսութիւններէն
սարսափելով, բոլորն ալ միասին կը թողնեն
խրեանց գիւղ և կը գաղթեն ուրիշ տեղ:
Արցախի գիւղացիներն ալ մեծագոյն մասն
կեննեն Արցախէն և կը գաղթեն հեռաւոր
տեղեր. եկեղեցիին գոյքերն ալ գիտնին տակ
թաղելով կը պահեն: Սոցա քահանայն ալ
իւր ընտանիքով փախաւորան եկաւ Վան,
իւր գաւառապետն քաղաք և գիւղէն քիչ
շատ աւելի ապահով տեղ: Զինք տեսնէ:
Այնպիսի քառանկողմէն բաներ պատմեց որ
անկարելի է գրի առն առնուի... Այլ սա-
կայն Փութիսի հայերն կը կրեն այգիսի
զգաւելի բարբարոսութիւններ զորս թողնել
անգամ չը կրնար կրել իւր վրաս: Ամօթ
նոցա որք տակաւին կուզեն փախաւորան կան-
գնել Փութիսի:

Ուրիշ շատ գիւղերի համար ալ կը պատ-
մուի թէ ցրուած և գաղթած են. բայց չը
կրցանք մանրամաս իմանալ զի յարբերու-
թիւններն զարկած են և փողոց ելնողն
պէտք է որ փախան աչք առնուի:

Մայիս 20. Ներկայ ճէյլէն առաքուած
800-ի չափ քուրդ զօրքեր Վան եկան: Սոքա
Քուրուպաշ գիւղ հանդիպած տունն ամեն
բան կողպակէ գատ շատ կրնէր և օրիորդ-
ներն ալ առեւտրած են զորս կը ստիպեն
մահապառնակ լինել:

Նոյն օր. Ներկայ ժամանակ ի վեր հա-
յեր խրեանց տունի մէջ միակուսած մնացած
են: Բայց այս ալ երկար ատեն կարելի չէր.
ամենն ալ խրեանց համար ունեւորակներ
զօրծեցին: Կուսնեան և կը ստիպուին զուրս ելնել:
Աստի շատ հայեր թողնել կամ քուրդի այ-
լանգակ կողպարաններ մտած փողոց կրնէն և
կը յաջողին խրեանց զօրքեր հոգալ: Բայց
թուրքերն իմանալով զայս, շատ հայեր կը
մատնեն քուրդերին որք կը կողպուտին: Այ-
սօր կողպուտածներն թիւ, միայն մեր լսածի
համեմատ, երեսունէն անցաւ:

Նոյն օր. Այսօր մի խումբ հայ երե-
տասարորներ քոչ մէջ կը գտուին 2. Գարե-
գին Վ. Սրտանձառանցի երեւո եղբայրներ,
Մեղրեանեան, Գարիբեան, Փորթուգեան,
և այլն, ամենակարեւոր զօրծով կը ստիպուին
Այդեանէն քաղաք իջնել ուր բարձրաստի-
ճան մի անձի տունն ալ կը թողնելով կը տե-
սակցին: Այս պաշտօնական անձ, որպէս զի
յիշուած երեսասարորներն կարենան անվտանգ
վերադառնալ խրեանց տուն, մի ոստիկանի

չափու շ (յիմնապետ) ուղեկից կը տայ
նոցա Բայց քաղաքին թէվերդ Բախուսին
զուրս ելած ժամանակ 30-ի չափ սպառա-
զէն քուրդեր որք զուսն զուրս երկու կող-
մեր շարուած, կրնին պէս բռնած էին զայն,
կը յարձակն սոցա վրա: Քուրդերէն մին
ստորմասին դրած պ. Յակոբոս Արուստե-
տեանցի կուրծքին, պը կ'օժբմ. փաւրան,
փաւրան (կը սպաննեմ: փոշ տուր փոշ) կա-
ղապակէ: Յայնժամ ոստիկանի յիմնապետն կը
միջամտէ և խրատական կերպով կուզէ իւր
պաշտօն զօրծադրել: Սակայն երբ մօտակոյ
թուրք խնամութեաններ կը մատնեն թէ
այդ ոստիկան ալ հայ է, քուրդերն կը թո-
ղուն միւսներն և կը յարձակն նորա վրա.
կը ծեծեն, թեկն վայր յիմնապետական
նշաններն կը քաշեն կը փրցունեն, Գեան
կը յափշտակեն և սուրն ալ մէջքէն քակել
կը կուզեն տակով թէ վնաս, զուք գետ-
վորներ, մեղ գեմ սուր կրել սկսեր էք:

Այս միջոցին հայ երեսասարորներն, որք
անգին էին և առկառթիւ, անսոս փախել
և պոստով պաշտպանութիւն խնդրել ոս-
տիկանին համար Համաւտ աղան որ Վանի
մէջ համաւտաւոր և աղակցութիւն ունեցող
մի թուրք է և որ ձին հեծած առջեւէն կը
թար իւր որդիի հետ: Քուրդերն ալ անձրեկ
պէս քարեր կը տեղադրուէն այդ երեսա-
սարորներն ետեւէն, այնպէս որ Մեղրեանեան
չարաչար հարուածուելով մի քանի օր հի-
ւանդ մնաց: Համաւտ աղան յետ դառնալով
որդիին հետ ձիերէն վար իշած, կողքիս
կը պաշտպան քուրդերին, ալ սաղաւթ մտ-
նալ իւր լայն (սպիտակացած մօրուքիս ինայե-
ցէք) տակով Հազել կը յաջողի ապաւնել ոս-
տիկանի յիմնապետն որ բացաղուէն և գզե-
տին վայրէ կարուած նշաններն լսուած կը
թայ Այդեանէն: Նոյն մեծ խայտառակու-
թիւնն օստիկանին կառավարութիւնին համար
յիւր կրտսիրած քուրդ զօրքերն կը կողպուտն
և այնպէս կառավարուէն նոյն իսկ իւր (կառա-
վարական) պաշտօնեաներ: Այդ յիմնապետի
անունն էր Խօրոզեան Մկրտիչ: Մի ուրիշ
հայագի ոստիկանն ալ (Մկրտիչ Վարդապե-
տեան) ծեծուեցաւ և կողպուտեցաւ այսօր
քուրդերէն:

Նոյն օր. Այս գիւղէն քուրդեր արձակե-
լով Նուշանց գիւղի վրա որ քաղաքէն գրեթէ
մի ժամ հեռի է, զուարներն յափշտակեցին
տարին:

Նոյն օր. Այս գիւղէն քուրդ զօրքերն
քաղաքին մէջ կը փորձեն մի քանի հայերի
տուն մտնել: Բայց արդի տաղանապալ կայու-
թիւնն պատճառ եղած է արդէն որ հայեր
գիւղերն կարգով կը հսկեն խրեանց տու-
նէրն մէջ. ուստի քուրդերն այդ շարժումներ
կրնան և աղարակ վերցունելով քաղաքն
կրնար կանցունեն և քուրդերն կը փախու-
նեն խրեանց զօրանց:

Մայիս 21. Քուրդեր Խարակոնիս գիւ-
ղէն մէջ Մաղրի Մարկոս անուն հայն Տ ժամ
զլեկեպը կախուած կը թողուն, և յետոյ
1 հարկերնոց թղթադրամ և 2 արծաթ մե-
ծիկայէ ստանալով կարճակն:

Նոյն օր. Ներկայ ճէյլէն տարին իւր զօ-
րքերով կը հասնի Գործոտ: Այս գիւղ Բեր-
կիլի բնակաւորներն մօտ և բոլորովն հա-
յերն են: Վանէն 1 օրի չափ հեռի, նոյ-
պէս և Պայաղեանէն Վաղարշապէս իւր թէ
խաշնամութիւն զօրծելով ճէյլին ոտքին առ-
ջև բողբոջութիւն պէտքերն մատակարար կը մօրթին
պատիւի համար որպէս զի խրեանց վնաս
չը հասցուէն: Սակայն զօրքերն ստիպանց
չը գայլեր պէս կը ցրուին գիւղէն մէջ ամեն
կողմի անտանի և քաջ աէս մեղքը կը փնտնեն
որ զոհ տան խրեանց կատարել կրքերն: Սա-
կայն մեղքն որ իւր քաջութիւնով թուրքերի
նախաձեռն շարժած էր իւր վրա, արդէն ամեն
բան նախատեսած լինելով վաղուց փախած
էր: Ուստի քուրդերն բոլորովն կատարած,
նորա տունէն սկսելով ամբողջ գիւղն միան-

գումայն կուրծքն. այնպէս որ ալ զիւղ նշան
չը մնար, հոգաւոր կը դառնայ և տնտես
չը կրնար մակարելով թէ ժամանակով այն
տեղ գիւղ եղած լինի:

Ռէս մեղքի հարան առեւտրեղով մի սա-
պարկապալ տեղ կը տանին. բայց նորա
տունին մէջ ծառայող քուրդերն անմիջապէս
կը վաղեն քուրդ զօրքերին ետեւէն և կաղա-
շեն տակով թէ նա Ռէս մեղքին է, այլ
նորա հօրեղբայրն որ շատ ժամանակէ ի վեր
բաժնուած է մեղքին և հակառակ է նմա:
Այսպէս հազել կը յաջողին մահէն ազատել
զայն:

Մրձօնեց Բասապարի աղջիկն այդ վայրկեանի
քուրդերի գաղանակն կրքին զոհ եղած,
վերջապէս չը կրնարով աղբիւր կը մեռնի...

Սահրատեան Բաւիթ անուն վանեցի երե-
տասարդն որ պ. Նազարէթ Առաւելեանցի
հետ ընկերութիւնով Գործոտի մօտ Փօթո-
գէնի մի հանք կը բացուեն և այդ միջոցին
գրեթէ անգործ լինելով գիւղն իջած և տը-
ղայներն հաւաքած զարոց բացեր և ազգա-
միրան ողով ձրիապէս դաս կը տար, կը
ձերբակալեն զայն և իւր մօրուք ունենալն
ուստական նշան համարելով ստատիկ կը ծե-
ծեն, զորս ուստական լրտես ետ տակով ինչո՞ն
հազել կազատի մահէն, մի քանի մէծիկայէ
տալով:

Առաւելեանց Մ. Նազարէթ և ընկ. բա-
նեցուցած Փօթօգէնի հանքին զօրծիկներն կը
ջարդեն կը փշտեն:

Ռէս Մեղքի գիւղեցի այդին այր նման հա-
զել կը գտուէր Վանի մէջ, բոլորովն ջարդու-
լուր կանեն և կը քանդեն: Նորա 200
լիտրի չափ ձկնէ կարաններով կը բերեն և
հօրերին մէջ խառնելով կը շաղախեն: Այդ
գիւղած կատարներն այդչափ յիմարութիւնն
ալ բաւական չը համարելով, Մեղքին ունե-
ցած բոլոր աղբիւր և ցորենն, որպէս և գիւ-
ղացիներն, ցան և ջիւր կը տփռեն հօրերին
մէջ:

Վաղարշապէս խրեանց ճանապարհին ստա-
ցուածներ եկեղեցական սպաններն հետ
միասին եկեղեցիին մէջ մի ապահով տեղ
պահած էին: Բայց քուրդեր եկեղեցիին գուռ
խորտակելով ներս կը խուսին կատարներն
պէս, ամեն կողմ կը ցարկեն կը խորտակեն,
խաչկալներն կը փռեն, Ս. Աւետարաններն
և ուրիշ եկեղեցական գրքեր, պատկերներն
ոտքի տակ առած կտոր կտոր կը պատուեն,
կը փռեն և յետոյ եկեղեցին ալ կայրեն:

Նաա կրնէր և օրիորդներ առեւտրուած
են յորոց շատեր բռնի զուցէ մահապառն
եղած են այսօր: Վաղարշապէս մեծ մասով
և մի քանի քաղաքացիներն ալ որք զօրծով
այնտեղ կը գտուէին, կորած են այժմ. չէ
գիտցուի թէ ո՞ր տարուած և ի՞նչ եղած են:

Վերջապէս Գործոտի այս սարսափելի առե-
լուծ արժան է որ կարմիր տառերով գրուի
Հայաստանի ժամանակակից պատմութիւնին
մէջ: Չեմք կարծիք թէ Լէնինի միտքի ժամա-
նակ ալ քան զայս աւելի և թերեւս այսչափ
ալ բարբարոսութիւններ եղած լինին:

Նոյն օր. Քուրդ զօրքերն Ներկիլի արեւ-
մական հիւսիսակողմն շնուած Տ. Յուսիան
որդիին համբաւաւոր վանքին վրա կը յար-
ձակն որ ուխտատեղ եղած է այն կողմի
հայերին համար: Ամեն բան կը կողպուտն
և փախաւոր Տ. Գարիկ քահանայն որ իւր
ազգասիրութիւնով և քաջութիւնով ամենին
սիրելի եղած էր և մինչև իսկ Հայաստանի
հարեան քուրդերին յարգանքն և բարեկա-
մութիւնն կը փայլէր, անխնայ կը ծեծեն և
կը չարաչարն զայն Հազել կաղապի մահէն
8 օրի տալով:

Նոյն օր. Քուրդեր Գրգըշա գիւղին վրա
յարձակելով, բոլորովն կը կողպուտեն. մինչև
իսկ կրնէրն վրա եղած պատառուն զգեստ-
ներն ալ կը մերկացունեն: Այս պաշտօնով
կրնէր գիւղերն մերձակայ անտառին մէջ
կանցունեն:

Նոյն օր. Քուրդեր Պախեղի գիւղի նա-
խիրն վրա յարձակելով կը յափշտակեն:

Նոյն օր. Քուրդեր Այդեանի նախի-
րն վրա կը յարձակն. բայց տուարածն ան-
միջապէս լուր հասցունելով, Արարիկեան
Սարգիս և ուրիշ քաջ հայեր զնուած գնա-
ցին և խրեանց զուարներ յետ առին քուր-
դերին ձեռքէն:

(Կը չարունակուի)

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—Փարիզից հեռագրում է «Հաւասի Լիւն-
բուրգ»-ը որ Սուլէյման-փաշայի զօրքի մի մաս
անցել է Բաղիանեան ոտքերի այդ կողմը:

—Եսկի-Յաղա գիւղի բոլոր արական սեռի
բնակիչները, երբ այդ գիւղը թողեցին ուստաց
զօրքերը և նորից մտան թիւրքերը, յայտնված
են դաւաճաններ և լրտեսներ և մահվան պա-
տիւն են դատաւարուած:

—Աթէնքից հեռագրում են որ Յունաստանի
մայրաքաղաքում անդադար կրկնուած են մո-
ղովրդի մէջ պատերազմական ցոյցեր:

—Լոնդոնի «Morning Post» լրագիրը հազար-
գում է որ թիւրքային աշտուղեցաւ հինգ մի-
լիոն փուռա ստերլին գումարի մի նոր փոխա-
ռութիւն կապել Անգլիայում:

—Կ. Պօլսից հազարգում են որ Փոքր-Ասիա-
յում թիւրքաց տէրութեան հրամանով 60,000
հոգուց բաղկացած նոր զօրք է հաւաքուած:

—Աթէնքից հեռագրում են որ Յունաստանի
բոլոր քաղաքներում կամաւորներ են գրուած
զօրք մանկու համար:

—Անգլիական պարլամենտը փակելու ժամա-
նակ կարգադրեցաւ թաղուհու պատգամաւորը,
որի բովանդակութիւնը այս է մօտաւորապէս.
«Այս գիտատարութիւնն ունիմ առաջվայ պէս
խառնութեամբ պահել չէզօր գրութիւնը և երբ
կը ներկայանալ յարմար օրակն պատերազմող
կողմերի մէջ խաղաղութիւնը կապելու, եւ կաշ-
խառնութեամբ քուրդ ջանքերս զօրծ գնելու որ
խաղաղական պարտաւորութիւն լինին համեմատ
երկու պատերազմող կողմերի պատիւն և նպաստ-
աւելին իւրաքանչիւր յարաբերութեամբ: Բայց
եթէ Անգլիայի Կրտսերներին որ և է վտանգ
կը սպառնայ, եւ յոյս ունիմ, որ պարլամենտը
զօրքէն ինչ Անգլիայի իրաւունքները պաշտպա-
նելու»:

ԻՅՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ. Նիկողոսյան Տէր-Վ. եւ ուրիշ անք խնդրում
է մեզ յայտնել լրագրի մէջ, որ թողած լինելով
Մօզզօի, այժմ թիւքի ՍՍՈՒՄՆ-է գտնուած Նա
իր պարտաւորութիւն է համարուած յայտնել իր
ներկայութիւնը թիւքիսում, որպէս զի նրան գի-
մելու ցանկացողները իմանան թէ Մօզզօի թող-
նելուց յետոյ որտեղ է նրա բնակութեան տեղը:

Յրանախան «Temps» լրագրում նորերումս
կար տպուած մի շարք թղթակցութիւններ թիւք-
իսից գրած. Այդ նամակները մեծ ուշադրու-
թիւն են դարձում հայերի վրա, Նամակագիրը
նկարագրում է հայոց լրագրութիւնը, հայոց զրդ-
րացիները, հայերի բնական կեանքը, հայոց
ազգի յատկութիւնները և այլն: Այդ նամակնե-
րից մինի մէջ տպուեցաւ Գրիգոր Արքեպիսկոպ
«Восточный Восток» քրօսիւրի բովանդակութիւնը:

ԼԱՅՊՈՒՄԻՅ մեղ գրում են, հաւաքուած են հա-
զարդել ձեզ մի լուր: Մշակիւ Ք 49-ի զՀայերի
գրութիւնը թիւրքալուծութիւններով առաջնոր-
դող յօդուածի բովանդակութիւնը կարգադրեց
«Leipziger Zeitung» լրագրում, որ իւր կողմից
վերցրած էր այդ յօդուածը մի այլ գիտնական
լրագրից: Յօդուածը ուղարկուած է Մ. Պետեր-
բուրգից հեռագրի ձեռք և տպուած է այնպէս
«Հէնց այս օրակն այստեղ հասաւ հայկական
«Մշակ» լրագրի վերջին համարը, որից իմանում
ենք այն սարսափելի անցքերի մասին, որ կա-
տարվել են քուրդերի ձեռքով խեղճ և անպաշտ-
պան հայ բնականներին վրա թիւրքայի Հա-
յաստանում: Յետոյ նկարագրուած են քուրդերի
բարբարոսութիւնները բուսական մահապառն
և յօդուածը վերջանում է այսպէս. «Եթեւալ լրա-
գիրը (Մշակ) հաւատարմութեամբ է, որ Բօլշակա-

յում պատահած արխանհեղութիւնը (Blutbad) ոչինչ է այս նոր գաղանական անցքերի հետ համեմատելով».

Ռուսաց «Голосъ» լրագրի № 166-ի մէջ կար մի ուշադրութեան արժանի յօդուած «Турецкіе армяне въ Россіи» վերնագրով. Այդ յօդուածի մէջ հեղինակը քուրդերից և թիւրքերից Հայաստանում գործված բարբարոսութիւնները նկարագրելուց յետոյ, ասում է որ Ռուսաստանի պարտաւորութիւնն է օգնել թշուառ հայոց ազգին, որ դարեւոր իր ամբողջ յոյս էր դնում Ռուսաստանի վրա: Յօդուածը առաջարկում է որ Ռուսաստանի մէջ կազմվի մի մասնաժողով գաղթած հայերին օգնելու համար, որովհետև Ռուսաստանը իր սուրբ հանել է բոլոր թիւր-

քիւրդի քրիստոնեաներին ազատելու համար, առանց խտրութիւն դնելու դաւանութիւնների մէջ, և զարմանում է որ մինչև այժմ Անգլիոյ-կատոն հայերի մէջ չէ կազմվել այդ նպատակով մի մասնաժողով և մանաւանդ որ հայոց հոգեւորականութիւնը այդ մասին չէ աշխատում: Ռուսները, ասում է յօդուածը, չունեն այն առեւտրութիւնը ղեպի հայերը, ինչ առեւտրութիւն ունեն ռուսապարսկները ղեպի սլավոնները, բայց այնու ամենայնիւ Բոսնիայից և Հերցեգովինայից գաղթականներին Ռուսաստանն ոչ թէ միայն բնութագրում էր և պատսպարում էր, բայց Աստոր-Ունգարական տէրութիւնը գրամական մեծ օժանդակութիւն էլ տալիս էր ինքն գաղթական սլավոններին:

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ե Ն Ե Ր

Մանագէտ արուեստական առանձին շինելու և ուղղել պլաներու:

Մանագէտ է 10 ժամից մինչև 4 ժամ կարելի է խօսել ամեն լեզուներով:

ՍԱՄԵՐԻԿԱՎԱՆ ՍԱՍՄԵՐԻԿԱՎԱՆ

ՊԵՏԵՐ Լ. ԲԵՐՆԱՐԴՕ-ԲԵՐԿ-ՄԵԼԵՐ

Պատւաւոր անդամ Լոնդոնեան առաջնաբուժական հիւանդանոցների

Մոսկվայում на углу Кузнецкого моста и Петровки, домъ Шориной, вхождъ съ Петровки, противъ гостини. Франція.

9-25

ԲԱՐՈՒՏԵՎԻ ԿԱՆՏՈՐԸ

ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ Եւամանսկի փողոցում, Կվեմուխիսկու տուն, Մուզեումի հանդէպ:

1. ԱՌՆՈՒՄ Է և ԾԱԽՈՒՄ Է 5% բանկային տանող (վերսինի) տոմսակները:
 2. ԾԱԽՈՒՄ Է 5% տանող տոմսակները պայմանաժամի յետաձգութեամբ 12 մինչև 24 ամսով և աւելի, 20 րուբլի բէճով:
 3. ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է զբամական դնումներ՝ տարեկան և կէս տարեկան պայմանաժամերով և մինչև պահանջ (պրոցենտները կանստօրայի հետ համաձայնութեամբ):
 4. ՓՈՒ Է ՏԱԼԻՍ գումարներ տոկոսաբեր թղթերի գրաւակաճումով 6 և 10% բօրային կուրսից պակաս. տանող տոմսակների վրա փոխ է արվում գումարը մինչև 180 րուբլ և վերցվում է 12% տարեկան ծախսերով: Վճարքը թող է արվում մաս մաս:
 5. ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է ուրիշ բանկերից տոմսակների կրկին գրաւ դնելը, վճարում է մնացած փողերը և սուսում է տոմսակներ ուրիշ բանկերի մէջ գրաւ դրած պարտաւորութիւններով:
 6. ԱՊՍՀՈՎԱՅՆՈՒՄ Է տանող տոմսակներ հանգչման տիրաժից:
 7. Տոկոսաբեր թղթերի գրաւակաճումով ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ, սեփական զարանտիայով կրկնապատկելով սեփականատերերի եկամուտը:
 8. ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է պահելու համար բոլոր տոկոսաբեր թղթերը մինչև պահանջ:
- Բոլոր տեղեկութիւնները այն ամենի վրա, որ վերաբերվում է բանկային օպերացիաների, թղթերի գնի, տարած գումարների և տիրաժների մասին, կարելի է սնվարձ ստանալ կանստօրայում:

ՏԻՖԼԻՍԻ ԿՈՐԵՒ Է ՄԱՆՈՒՉԱՐԵԱՆԻ տարրական դպրոցում ուսումնի սկսվում է առաջիկայ սեպտեմբերի 1-ից: Այդտեղ աշակերտները պատրաստվում են միջնակարգ ուսումնականները մանկուհի Բացի տարնից ծաղից յետոյ լինում են այնտեղ և կրկնական դասեր, այլ և ասանդվում են ցանկացողների համար ֆրանսիերէն և գերմանիերէն լեզուներ: Աշակերտները բնութագրվում են երկու տեսից: Դպրոցը գտնվում է Վ. օրծոցովի նախնիների փերա, տուն № 19, իսկ սեպտեմբերից նոյն փողոցի վերա, տուն № 48.

Երևանի ֆեմական դպրանոցում ուսու լեզուի համար խնդրվում է մի ուսուցիչ, որ շաբաթական 24 դաս պէտք է տալ. տարեկան մինչև 800 ռուբլի նշանակուած վարձով: Յանկացող պէտք է արժանի մի որ և է միջնակարգ դպրոցի ուսման ընթացքը զօնէ աւարտած լինեն և ուսուցչական յատկութիւններ ու մրցանագիր ունենան:

Երևանի Հայոց դպրոցաց Տեսուչ Պարգիւս Բէկ-Նազարեանց

1877 ամի, 17 յուլիսի. Երևան:

3-3

ՕՐՈՍՏՈՒՆ 8.			Տ Ե Գ Ե Կ Ա Յ Ո Ւ Յ Ց			ԹԻՖԼԻՍ. 1877		
ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՅԱՌԱՆՈՒՄ (Օրոստոսի 8-ին)			ՀԵՌԱՎԻՐ			ՓՈԹԻ-ԹԻՖԼԻՍԵԱՆ ԵՐԿԱ-ԹՈՒՂԻ		
Ոսկին (պղծանքերով)	7	88	Կովկասի և Ան-			Թիֆլիսից 9		
Հին 82 պր. մ. արծ. 1000 մ.	1225	—	գրկավկասի քա-			մային 21 րուբլ տոկոսան:		
Հին 20 կ. 72 պր. 1000 մ.	1090	—	ղոքները	1		Մինչև Միխայլով (խառն)		
Վերսինի 50/100 առաջի փո-	205	50	Ռուսաստան	2		գնացքը երկկիսան 5 ժամ 18		
խառնութեան տոմ. 100 մ.	206	50	Աւստրիա	3		րուբլ:		
Երկրորդ 50/100 վերսինի	100	—	Անգլիա	4	88	Փոթի		
Մարտի կուրսը 262 ֆ. 50 մ.	9	48	Ֆրանսիա	3	75			
Լոնդոնի կուրսը Օրոստայի	100	—						
վրա	5	—						
Վենայի կուրսը ամէ 136 զլ.	265	—	ԱՆԻՐԻՈՎԱԿԱՍԵԱՆ ՄԱՆ-					
Կարեւոր բարձր.	125	—	ԿԱՐԱՐԱՅԱՆ ՊԱՐՈՅ					
Աւստրական բանկի ակ-	8	—	(Վերայի վրա № 38)					
ցիան 200 մ.	7	90	Նմուշանների բնու-					
Փոթի թիֆլիսեան երկա-	6	90	նէ լուծիւնը ցերեկայ					
թուղու ակցիան 125 մ.	7	50	և գիւրկայ ամեն ժամ-					
Շաբար բրոցկու	12	—	նակ, որը 50 կուպէկ վար-					
միւս տեսակը	—	—	ձով, իսկ չաւորներին ան-					
չաքարաւար	5	75	վարձ. Առանձին սենեակ-					
տրանկար	3	—	ներում ամիսը 30 — 50					
մաքս վճարած	1	30	րուբլ: Կանանց հի-					
Բամբակի յերանու Ա-	1	20	ւան դուծիւնը երկ-					
մերկայի սերմից	—	85	ւան դուծիւնը երկ-					
Միւս տեսակը հին սերմից	120	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Բուրգը թուշի	50	—	ւան դուծիւնը երկ-					
թարաքամի	27	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Աւելի Երազայու	35	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Երևանի	27	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Գարին	22	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Մամբաքայի (сера.)	18	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Մետաքս Նուրայու	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Կախի լուսնը	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Կոկոնը Նուրայու (քոմ.)	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Ֆերգոնը (լաւր) Ագու-	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					
կիւնց	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Փէն մոկի	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Վիւնի	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					
Մարտիկայի	—	—	ւան դուծիւնը երկ-					

ՓՈՒՄ			«ՄՇԱԿԻ» ՊԱՏԱՍԻՆՆԵՐ		
1) Ամեն տեսակ թէ նա-			— ԹԻՖԼԻՍ. Ս. Ն. Չեր յո-		
մակներ, թէ լրագրիներ			գումար ուսացանք, Համալրում		
Ռուսաստան և ար-			ենք յօդուածի մէջ յայտնած դե-		
տասան ռուբլի և ար-			ղեցիկ և շերտ զգացմունքներին,		
տասան ռուբլի և ար-			բայց նորա մէջ նոր մտքեր չը		
տասան ռուբլի և ար-			գտնելով, չենք տալ յիշեալ յո-		
տասան ռուբլի և ար-			գումարը:		
2) Բազում ծանապարհը			— ԹԻՖԼԻՍ. Ա. Ա. Փահմա-		
թիֆլիսի փողոցը ընդունվում			նեկի մէջ պատահող խայտա-		
է երեքշաբթի և ուրբաթ			ռախութիւնները նոր բան չեն		
օրերը, իսկ ծանր փոստը			վրա:		
երկուշաբթի:			— ԿԻՐԻԼԻ-ՊԱՐՈՅ. Բ. Մ. Սը-		
3) Երևանի արակար			տացանք ձեր յօդուածը:		
ամեն օր:			— ԼԱՅՈՅԻՎ. Ա. Ա. Համալրե-		
4) Փոթի-թիֆլիսեան			րով ձեր մտքին, կախատեք		
երկուշաբթի, գիծը ամեն			ուղեղ ձեր գրկածքը: Միայն		
օր, բացի կիրակի օրերը:			ոստիկ շատ նիւթեր ունենք		
5) Նուսուտ արակար			և կը ներքէ կիւն յօդուածի		
թիֆլիսի փողոցը ընդունվում			սպագրելը քիչ ուշանայ:		
է երեքշաբթի, իսկ ծանր			— ՈՒՅՈՒՆԼԱՐ. Ե. Խ. Մի ա-		
փոստը շաբաթ օրերը:			ռանձին հարկաւորութիւն էլ		
6) Բէկի կիւն ծանա-			չը կայ գրել գաւառական լե-		
պարհը ամեն տեսակ փոստ			զուով:		
ընդունվում է երկուշաբթի					
և ուրբաթ օրերը:					
Ռուսաստանից և					
Արտասան ծանրից					
փոստը ստացվում է թիֆ-					
լիսում ամեն օր, Բա-					
նաքում օրը:					

ՓՈՒՄ ԿԱՐԵՐ		
Թիֆլիսից 9	68	38
Գորի . . .	3. 20	2. 40
Մարտի . . .	5. 22	3. 92
Փոթի . . .	9.	6. 75
Փոթի . . .	13. 1	9. 75

ՓՈՒՄ ԿԱՐԵՐ		
Թիֆլիսից 9	68	38
Գորի . . .	3. 20	2. 40
Մարտի . . .	5. 22	3. 92
Փոթի . . .	9.	6. 75
Փոթի . . .	13. 1	9. 75